

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITETSBIBLIOTEK

1001253681

DIABETES

Nummer **3** 1981

En liten handbok för dig som ska resa utomlands.

För att få ut det mesta möjliga av en resa, krävs det en hel del planering.

Vi har samlat tips och råd i en liten handbok som du kan få hos den läkare eller sköterska som brukar kontrollera din diabetes.

Där kan du också få två andra broschyrer i samma serie, "En liten handbok om fötter för dig som är diabetiker" och "En liten handbok för dig som injicerar insulin".

NOVO INDUSTRI AB

Box 69, 201 20 Malmö, Tel: 040/18 1140.

Ansvarig utgivare:
Stig Andersson

Redaktionskommitté:
Stig Andersson
Jan Östman
Berndt Nilsson
Larserik Johansson

Redaktör:
Larserik Johansson

Redaktion, expedition och
annonskontor:
Vasagatan 38 A, 2 tr
Box 266
101 23 Stockholm
Tel. 08/23 66 25
Postgiro 900901-0

Kanslichef:
Berndt Nilsson

Prenumerationspris:
30,- kr per år

Tryck:
Tryckeri AB Dahlberg & Co
Stockholm

Utges även som taltidning

Svenska Diabetesförbundet
Vasagatan 38 A, 2 tr
Box 266
101 23 Stockholm
Tel. 08/23 66 25
Postgiro 900901-0

Ordförande:
Stig Andersson
Backlöksvägen 121
162 43 Vällingby
Tel. 08/52 07 10 (arb)

Förbundskassör
Arne Ringblom
Box 15
901 02 Umeå
Tel. 090/13 70 50 (arb)

Eftertryck tillåtet om källan anges

DIABETES

Nummer 3, juni 1981, årgång 31
Organ för Svenska Diabetesförbundet

Innehåll:

- Investeringar på Bocksjölägrat
av Stig Andersson och
Arne Ringblom 3
- Stickor och telefon
av Larserik Johansson 5
- Blodsockerstickor fria
1 september 7
- Ny spruta med fast kanyl 9
- Bocksjö – en tillgång som
måste vårdas
av Lennart Dahlström 11
- Gunn Bågling ville ha
föräldrappening 13
- 8.000 demonstrerade 14
- Fredrik Näslund, 7, 5000:e i
Stockholm 17
- Fria listan jättefråga
av Stig Andersson och
Arne Ringblom 26

B-D Introducerar

PLASTIPAK[®]

1ml SFP

**Insulinspruta
med
MICRO-FINE[®]
injektionsnål**

TUNNARE — Med den nya MICRO-FINE nålen har diametern minskats till 0,4 mm för att underlätta injektionen

VASSARE — Varje nål är vetenskapligt slipad med automatisk precision för att minska smärtupplevelsen

NY GLIDMEDELSBEHANDLING — En ny tillverkningsprocess behandlar MICRO-FINE nålen med ett unikt två-komponents glidmedel, som ytterligare minskar friktionen mot huden och därmed underlättar injektionen

Det tekniska utförandet av PLASTIPAK 1 ml SFP Insulinspruta som bland annat innebär att injektionen av många upplevs som mindre smärtsam, att problemet med luftbubblor i sprutan nästan helt eliminerats och förpackningen speciellt utformats för att underlätta transport och förvaring, gör att injektionen av insulin har blivit lättare att utföra. Detta har bekräftats vid en praktisk utprovning vid diabeteskliniker i Finland och Sverige.

**BECTON
DICKINSON**

Box 32054 · 126 11 Stockholm · Tel 08-18 00 30

Investeringar på Bocksjölägret inte försvarbara

Svenska Diabetesförbundets före kassaförvaltare, Lennart Dahlström har tagit till orda i frågan om Bocksjöanläggningen är en tillgång för Diabetesförbundet eller inte. Vi vill inledningsvis säga att vi har den största respekt för det kunnande Dahlström representerar. Någoting som tydligen inte är ömsesidigt eftersom Dahlström helt underkänner den nuvarande förbundsstyrelsens kompetens och förmåga att leda förbundet. För den oinvidde bör det påpekas att det till drygt 50% är samma förbundsstyrelse idag som det var när Dahlström var kassaförvaltare. Men nog skrivet om detta, låt oss närmare granska innehållet i insändaren.

Dahlström gör gällande att förbundets anläggningar (Bocksjö och Nordanede) vid 1977 års utgång hade ett marknadsvärde på 1,5 till 2 miljoner kronor. Vad Dahlström bygger dessa siffror på har han inte redovisat men Diabetesförbundet hade inte gjort några undersök-

Är detta en klok politik? Innan man svarar på den frågan kan det vara bra att titta på vad som hänt hittills.

Bocksjöanläggningen köptes 1971. Priset var 368.000:–. Perioden 1972 – 1980 har det gjorts investeringar och förbättringar för 498.000:– totalt 866.000 kr.

I sin insändare anför Dahlström att Svenska Diabetesförbundets utveckling sedan 1978 knappast kan glädja alla dem som vill se förbundet starkt och rustat att möta dagens och morgondagens problem. Som skäl för detta anför Dahlström att förbundet uppvisat ett resultatunderskott under tre år.

Ett resultatunderskott som totalt uppgår till 233.000:–. Till detta lägger sedan Dahlström inflationens härjningar och en investeringsskostnad på Bocksjö på minst 400.000:–. Han får då fram att förbundets ekonomi urholkats med minst 630.000:– exklusive inflationen.

Forts på sid 35

Här kommenterar förbundsordförande Stig Andersson och förbundskassör Arne Ringblom före kassaförvaltaren Lennart Dahlströms insändare som publiceras på sid 11 i detta nummer av Diabetes.

ningar av fastigheternas marknadsvärde vid detta tillfälle. Dahlström gör vidare antagandet att fastigheternas värde följer inflationen och troligtvis också ger ett ekonomiskt tillskott utöver detta. Av detta skäl förordar Dahlström att Diabetesförbundet skall behålla fastigheten samt rusta upp den.

Kontrollera Ditt blodsocker hemma.

Kontroll av urinsocker i hemmet är sedan länge en accepterad metod.

Kontroll av blodsocker i hemmet rekommenderas i dag av många läkare.

Med en blodsockerfotometer behöver Du inte gå omvägen över ett urinprov. Sockerhalten i urinen är ju inget annat än en spegelbild av den blodsockerhalt Du hade i blodet flera timmar tidigare. En blodsockerfotometer hjälper Dig alltså att sätta in motåtgärderna på ett tidigt stadium, samt att undvika en situation som kanske tvingar Dig att söka akut sjukvård. Instrumenten är tillförlitliga och enkla att handha.

ORION DIAGNOSTICA AB, ett dotterföretag till Finlands största läkemedelsföretag ORION yhtymä Oy, lanserar nu ett brett sortiment av blodsockerfotometrar lämpliga även för hemmabruk. Instrumenten är nogga utprovade av svenska läkare och används dagligen på sjukhus och läkarmottagningar över hela landet.

Ring oss eller sänd in kupongen

så sänder vi information om vårt sortiment. Du kan sedan i lugn och ro, gärna i samråd med Din läkare, välja ut det instrument som passar Dig.

ORION DIAGNOSTICA AB
tel 0156-132 60, Rådhuset, 150 13 Trosa

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

Telefonnummer _____

*Jag känner mig inte som en diabetiker säger Inger Johnsson, Kungälv.
Foto: Lars Erik Johansson.*

Stickor och telefon allt som behövdes när Inger fick diabetes

Stickor för blodsockerkontroll och en telefon. Det var allt som behövdes när Inger Johnsson i Kungälv fick diabetes i februari. Tack vare dessa båda hjälpmedel och en kunnig och intresserad läkare lyckades Inger själv ställa in sin diabetes perfekt utan att behöva ligga en enda dag på sjukhus! Ingers diabetesdebut är inte så negativ som för de flesta.

– Nej, säger hon. Jag känner mig inte alls sjuk och har inte gjort det någon gång. Men hade man försökt att hålla mig kvar på sjukhuset när jag fick diabetes, då hade jag blivit sjuk!

Inger Johnsson är en stark personlighet. Hon vet verkligen vad hon vill. Helt överraskande var det inte heller att hon fick diabetes. Hon är nämligen en äggstving och systemen har diabetes sedan 16 år tillbaka.

Och om ena tvillingen får diabetes är risken stor att också den andra får det.

– Det var bl a min systems negativa upplevelser av sin diabetesdebut som fick mig att inte vilja ligga inne en enda dag på sjukhus, berättar Inger. Det hon fick genomgå

den första tiden som diabetiker var vedervärdigt.

Men främsta orsaken till Ingers motvilja att låta sig läggas in på Kungälvs lasarett står nog att finna i hennes egen familjesituation.

Hon har en svårt handikappad flicka som kräver daglig omvårdnad.

– Om jag hade hamnat på sjukhus hade min flicka inte fått den vård hon behöver. Jag kunde bara inte lägga in mig, säger Inger.

Eftersom diabetes inte var något

Forts på sid 33

Den tar blodprov varsammare än någon mänsklig hand.

Autolet är en automatisk blodprovstagare. Den arbetar så smärtfritt, att patienter som provat den, ofta inte ens märkt att blodprovet är taget. Autolet används på sjukhus och kliniker både i Europa och Sverige.

Den är också lämpad för provtagning i hemmet, av patienten själv, vid bestämning av t ex blodsocker.

Den fordrar ingen vana vid provtagning. Själva sticket i fingret sker helt automatiskt. Autolet kan även användas på hälen, t ex på små barn. Här är den smärtfria provtagningen en särskilt stor fördel.

Autolet är ytterst hygienisk. Alla delar som kommer i kontakt med blodet är sterila och av engångstyp. Autolet, Autolet lancetter samt plattformar finns att beställa via

ORION DIAGNOSTICA AB
tel 0156-132 60, Rådhuset, 150 13 Trosa

Blodsockerstickor fria 1 september

Nu är det klart. Testmaterial för bestämning av blodsockerhalten blir kostnadsfritt för diabetikerna. Men inte från och med 1 juli som regeringen har bestämt utan från den 1 september som passar Socialstyrelsen bättre.

Dessutom håller det på att utveckla sig till en präktig dragkamp mellan olika myndigheter om vem som egentligen skall handlägga frågan. Socialstyrelsens läkemedelsavdelning eller dess byrå för långtidsvård som brukar handlägga frågor som gäller kostnadsfria förbrukningsartiklar.

I skrivande stund är det oklart hur den kampen slutar och oklart är också vad regeringens beslut egentligen omfattar.

Diabetesförbundet har skrivit till regeringen och krävt att även lancetter och enklare blodprovstagare – typ Autolet – också skulle bli kostnadsfria. I förordningen sägs inte detta rakt ut men underhandskontakter med Socialdepartementet och Socialstyrelsens läkemedelsavdelning har gett oss uppfattningen att även dessa nödvändiga saker för blodsockerkontrollen skulle inrymmas i ordet "testmaterial".

Detta har senare också bekräftats av medicinalrådet Per Manell på läkemedelsavdelningen.

Vi avvaktar nu med spännt intresse det slutliga resultatet.

De företag, främst Ames och Boehringer Mannheim, som till-

verkar och säljer blodsockerstickor har nu att före den 1 augusti anmäla till Socialstyrelsen vilka produkter man vill skall vara kostnadsfria. Dessa kommer sedan från 1 september också att bli gratis. I höst skall Socialstyrelsen låta testa de olika stickorna och om någon då inte håller måttet kommer den att dras in. Någon större risk att så skulle ske föreligger dock inte.

Enligt medicinalrådet Per Manell kommer forskrivningsrätten vad gäller blodsockerstickor till en början enbart att gälla läkare.

Förutom testmaterial för bestämning av blodsockerhalten kommer även bomullssuddar indränkta med etanol att vara gratis. Här måste dock något missförstånd ha uppstått under besluts-gången. Från Apoteksbolaget uppger man nämligen att det bara är en enda bomullssudd som är in-dränkt med etanol – BonSwab – och den säljs väldigt lite. Övriga suddar är in-dränkta med andra desinfektionsmedel, men skulle alltså enligt förordningen inte få bli gratis.

Ännu återstår alltså många frågetecken att rätta ut, men klart är att själva blodsockerstickorna blir kostnadsfria den 1 september.

AMES GLUCOMETER®

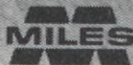

För snabb kvantitativ bestämning av glukos i helblod med Dextrostix.

Särskilt framtagen för patientens självkontroll

- Liten och bärbar
- Batteridrivna
- Tvåpunkts kalibrering
- Komplet utrustning för testning

Ames
Division

Miles Laboratories, Ltd.

Agent för Sverige: MEDA AB
Box 136, 401 22 Göteborg, Tel. 031/17 68 40

Ny spruta med fast kanyl gratis 1 juli...

Fr o m 1 juli i år är ytterligare en spruta med fast kanyl godkänd som fritt hjälpmedel av Handikappinstitutet. Den här gången gäller det Monoject som utökat sitt sortiment med en 1 ml spruta med fast kanyl.

I marknaden finns det nu två sprutor med fast kanyl. Förutom den nu godkända finns också Plastipak-sprutan.

Insulininjiceringen underlättas avsevärt när man använder sprutor med fast kanyl. Det finns inget sk dödutrymme mellan kanyl och kolv, vilket gör det lättare och säkrare att dra upp och injicera rätt dos insulin. Risken för luftbubblor blir mindre.

Monojects nya spruta är lättavläst. Siffror finns markerade vid varje skalstreck, och liksom övriga företagens sprutor ligger den nya förpackad i en hård plastbehållare.

De nya sprutorna har fast och kortare kanyl än vanliga sprutor. Det krävs därför för de flesta en annan injektionsteknik när man använder dessa sprutor. Injicering bör i de flesta fall ske vinkelrätt mot huden. Inte som annars i 45° vinkel. Förutsättningen är dock att diabetikern har tillräckligt tjockt lager av subkutan vävnad.

Allra viktigast innan man byter injektionsmaterial är dock att man kontaktar sin diabetessköterska eller diabetesläkare och ber om råd och undervisning i hur man skall använda de nya hjälpmedlen.

... men 2 ml kommer aldrig

När kommer det en 2 ml spruta med fast kanyl? Den frågan ställer många diabetiker som av olika skäl inte kan använda 1 ml sprutan.

Den bistra sanningen är nog att en sådan spruta aldrig kommer. Skälen till detta är flera, men det främsta torde vara att en 2 ml spruta inte har så stor marknad att den är lönsam för tillverkarna att ta fram.

Det går helt enkelt inte att sälja så många sprutor som skulle behövas för att produktionen av en 2 ml spruta skulle gå ihop. Detta beror i sin tur på att det nästan bara är i

Sverige som en sådan spruta skulle kunna säljas i någon nämnvärd omfattning. Och även här är den marknaden i avtagande.

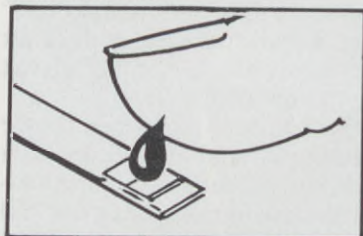
Forts på sid 33

Mät själv Ditt blodsocker med BM-Test® Glycemie 1-44

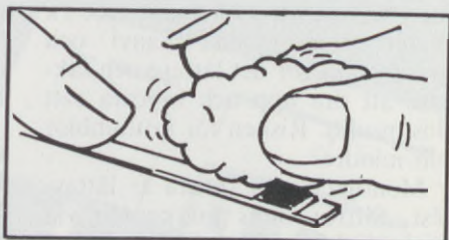
Kan erhållas kostnadsfritt
på hjälpmedelskort fr. o. m. 1/9/81

BM-Test® Glycemie 1-44 är en enkel och säker testremsa för att snabbt mäta blodsockret.

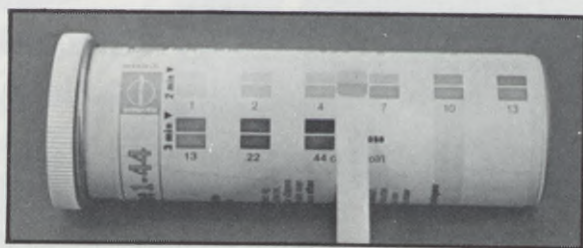
Gör så här:

1. Tillsätt en droppe blod på testremsan.

2. Torka av bloddroppen efter 1 minut.

3. Jämför färgen på testremsan med färgfälten på etiketten efter ytterligare 1 minut.

Genom att mäta blodsockret får Du t ex snabbt reda på om det är en verklig insulinkänning Du har, Du kan direkt se hur olika sorters kost påverkar blodsockret o s v.

Boehringer Mannheim Scandinavia AB · Box 147 · 161 26 BROMMA

Förre kassaförvaltaren Lennart Dahlström:

Bocksjö – en tillgång som måste vårdas

Har förbundsstyrelsen tappat kursen? För 20 år sedan var Svenska Diabetesförbundet ett ungt förbund och ett förbund utan resurser och därför ur stånd att ge föreningar och medlemmar nämnvärd hjälp och service. Kansliet bestod av en anställd och de ekonomiska tillgångarna var ytterst obetydliga. Dessbättre hade förbundet en energisk styrelse under Nancy Erikssons ledning med viljan att åstadkomma något och insikt om vägen framåt. Det gällde att skapa ekonomiska resurser för att med dessa i ryggen steg för steg upprusta förbundet.

Från mitten av 60-talet och större delen av 70-talet byggdes förbundet upp på ett föredömligt sätt. 1977 års verksamhetsberättelse visar att kansliet hade sex heltidsanställda, som under styrelsens ledning sysslade med en rad för diabetikerna väsentliga frågor. Balansräkningen redovisade ett eget kapital på 984.000 kronor. Därtill kommer att förbundets fastigheter (Bocksjö och Nordanede) inklusive inventarier var bokförda till 151.000 kronor, vilket inte ens svarade mot inventariernas värde. Det innebär att fastigheterna var helt nedskrivna, varför förbundets redovisade förmögenhet vid denna tidpunkt skall ökas med 1,5 à 2 milj. kronor, d.v.s. de verkliga marknadsvärdena på de två fastigheterna.

Förbundets verkliga förmögenhet vid årsskiftet 1977/1978 var därför av storleksordningen 2,3 à 2,8 milj. kronor.

Vad har sedan hänt? Knappast något som kan glädja alla dem, som vill se sitt förbund starkt och rustat att möta dagens och morgondagens problem. Ett studium av årsredovisningarna för åren 1978 – 1980 avslöjar att den styrelse, som är ansvarig för denna period, icke förmått driva utvecklingen vidare i den tidigare riktningen. Man har icke ens något år kunnat skapa balans mellan utgifter och inkomster utan tårt på de resurser som fanns. Åren 1978 – 1980 redovisas följande underskottsserie: 13.000, 133.000 och 87.000 kronor; tillhoppa 233.000 kronor eller c:a en fjärdedel av de kontanter, som fanns när styrelsen trädde till. Därtill kommer den kapitalförstöring, som inflationen åstadkommit. Vidare kan konstateras att styrelsen under dessa år (1978 – 1980) helt försummat att vårda Bocksjöanläggningen, varför Bocksjö enligt

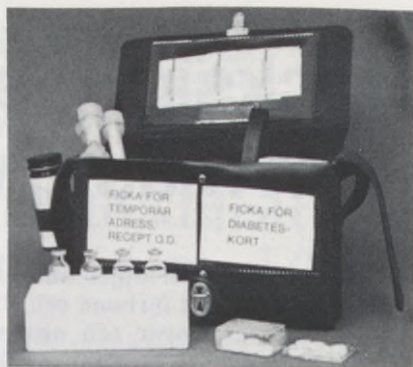
Forts på sid 34

PRESENTEN för DIABETIKER

Allt i ett

Här är väskan för Dig som reser mycket. Du har alla Dina diabetestillbehör skyddade och på ett ställe. Minst 25 sprutor, fyra insulinflaskor i en frigolitbehållare, suddar, teststickor och druvsocker, ID-kort och recept.

Mått: 255 × 160 × 65 mm.

Pris **198:—**

"Lillen"

är bra när Du bara skall vara borta över natten eller veckoslutet. Den rymmer två insulinflaskor, minst fyra sprutor och kanyler, suddar och druvsocker.

Mått: 95 × 160 × 30 mm.

Pris **85:—**

NYHET

Nu kan Du även köpa Lillen med praktisk handledsrem för endast 15 kronors tillägg.

Väskorna tillverkas i äkta skinn i färgerna naturell, brun och svart. Angivna priser är inkl. moms. Postförskottsavgift och frakt tillkommer. Svenska Diabetesförbundet har under framtagningen lämnat värdefulla synpunkter. Mönsterskyddade.

Du köper väskorna genom att sända in nedanstående talong till

SURREX AB

Box 7073, 300 07 Halmstad,
tel 035/372 71, 372 73

Sänd mig

- st liten väska à 85 kr + frakt och pfsk-avgift
..... st liten väska med handledsrem à 100 kr+frakt och pfsk-avgift
..... st stor väska à 198 kr + frakt och pfsk-avgift

Namn _____

Adress _____

Postnr _____ adr _____

Färg naturell brun svart Insulin Novo Leo

Gunn Bågling ville ha föräldrapenning när hon deltog i Vallbo-veckan . . .

. . . och hon fick rätt i högsta instans!

Är inte Vallbo-veckan tillfällig vård av barn, vet inte jag vad vård av barn är. Det säger Gunn Bågling, Hammerdal, mamma till en 11-årig flicka med diabetes. Gunn har under de senaste två åren fört en intensiv kamp mot myndigheterna om rätten att erhålla föräldrapenning för tillfällig vård av barn när hon deltog i Vallbo-veckan 1979.

– Jag anmälde till sjukkassan att jag skulle delta i Vallbo-veckan och ville ha föräldrapenning för tillfällig vård av barn, berättar Gunn. Men försäkringskassan här i Hammerdal godtog inte detta.

Ärendet gick då vidare till huvudkontoret i Östersund och även där blev det nej.

Men Gunn lät sig inte nedslås. Hon gick vidare mot ett nytt nederlag. Den här gången var det Försäkringsrätten för Norra Sverige i Umeå som tyckte att deltagandet i Vallbo-veckan inte var tillfällig vård av barn.

För Gunn Bågling återstod inget annat än att överklaga till Försäkringsöverdomstolen i Stockholm. Och se det lyckades. Den 12 maj i år kom Försäkringsöverdomstolens dom. I den konstateras bl a att Gunn Båglings deltagande i kursen måste anses vara föranlett av dotterns sjukdom och att flickan enligt en gjord utredning varit i behov av moderns omvårdnad. Därför är Gunn Bågling berättigad till för-

äldrapenning för de dagar hon avstått förvärvsarbete!

Till slut blev det alltså seger för Gunn. Men det var knappast för pengarnas skull hon drev frågan till högsta instans.

– Nej, verkligen inte, säger hon. Det var principen som var viktigast för mig. När jag åker med flickan in till Östersund för kontroll får jag föräldrapenning för tillfällig vård av barn, men när jag deltog i Vallbo-veckan gick det inte. Och vad är Vallbo-veckan om inte tillfällig vård av barn?

– Vallbo-veckan är det bästa som hänt diabetikerna i Jämtland, säger Gunn utan att blinka.

I pengar räknat var Gunns bråk värt 187 kr. Det var den ersättning hon fick ut.

Och nu har Gunn Bågling fått blodad tand. Hon är igång och överklagar igen.

– För ett tag sedan drog dom in mitt vårdbidrag, säger hon. Det kommer jag att överklaga också

Forts på sid 35

8 000 demonstrerar

230 utställare och 15.000 besökare blev det fantastiska resultatet av handikapputställningen Handikapp -81 på Svenska Mässan i Göteborg. Stor succé alltså.

Utställningsytan fick utökas sex gånger under planeringsarbetet för att alla utställare skulle få plats.

Med på mässan fanns också en diabetesutställningen. Det var några ungdomar från Diabetesföreningen i Göteborg som själva gjort en utställning om hur det kan vara att ha diabetes.

Sagoerbjudande blev väckarklocka

Lilian Thoreson, diabetesförälder i Göteborg, var inbokad för "sagoläsning" på tre ställen i Göteborg under Handikappforum.

Tyvärr blev man tvungen att ställa in på två av ställena på grund av för få anmälningar. Lilian läste bara ur "Per och Lisa har diabetes" på Backa fritidsgård.

– Men jag är inte besviken ändå, säger Lilian. Sagoerbjudandet var en väckarklocka för många. Jag

har varit och informerat om diabetes på ett daghem efter Handikappforum och jag har fått inbjudan att komma och informera en hel skola till hösten.

Dagbarnvårdarna i Partille vill också ha information till hösten.

Jonna Palmqvist och mamma Inga-Lill, Tranås, kräver vårdbidrag till alla familjer med diabetesbarn.

Några av "diabetesdemonstranterna" vid uppställningen på Götaplatsen. Blå kännes igen längst fram fr v MariAnne Lymer, Tranås, Bo Lundberg, Umeå, Stig Andersson och Berndt Nilsson, Stockholm.

ade för jämlikhet

Minst 8.000 personer deltog i den stora demonstrationen från Götaplatsen till Liseberg. Från hela Sverige kom det busslaster. Bakom Diabetesförbundets skylt gick oväntat många diabetiker, från Göteborg, Bohuslän, Dalsland, Värmland, Småland och många fler platser.

Foto: Rolf Ståhlberg

INTERNATIONELLA HANDIKAPPÅRET 1981

— Full delaktighet och jämlikhet

Sagt

— Vi handikappade begär inte det orimliga. Ingen ska behöva ta ned månen åt oss. Synskadade kräver inte att få njuta av ballett eller Rembrandts målningar. Döva har inga krav på att Mozarts eller Allan Petterssons musik skall göras tillgänglig för dem.

Men i våra liv finns massor av hinder för deltagande som gäller vardagliga, grundläggande ting. Dem går det att göra någonting åt!

Bengt Lindqvist,
ordförande i riks-HCK.

— En fjärdedel av alla rörelsehindrade bor i flerfamiljshus — utan hiss.

Bengt Lindqvist

— Handikapp är ett vanligt ämne i barnlitteraturen. Kanske för att handikapp ger en så bra effekt. Det väcker många känslor som gråt, äckel, löje och medkänsla. Men de böcker som finns till barnens förfogande är inte alltid de bästa. Många befäster gamla fördomar om handikapp.

Gunnel Enby,
författare och själv handikappad.

Förbundsordföranden Stig Andersson i demonstrerartagen

**Helt utan
sötningemedel**

**Den här
lilla flaskan räcker till
6 liter färdig apelsinsaft!**

Cadbury Slotts Uppsala

Gunnar Collberg, v. ordf. i Stor-Stockholms diabetesförening med Fredrik Näslund, 7, föreningens 5.000 medlem på armen. Foto: Larserik Johansson.

Fredrik Näslund, 7 5.000:e i Stockholm

Sjuårige Fredrik Näslund blev medlem nr 5.000 i Stor-Stockholms diabetesförening. För detta hyllades han med blommor och ett kassetband när föreningen hade årsmöte.

Det var den andra mars i år som föreningen bröt igenom "5.000-vallen". Då betalade nio nya medlemmar in medlemsavgiften och av

dessas lottades Fredrik fram som exakt nr 5.000.

Stor-Stockholms-föreningen som omfattar hela Stockholms län är den utan jämförelse största diabetesföreningen i landet.

Som tvåa kommer Diabetesföreningen i Göteborg med närmare 1.800 medlemmar.

Nyhet!

5 GODA EFTERRÄTTER OCH MELLANMÅL MED NYTTIGA C-VITAMINER

Ekströms osötade är gjorda på naturens egna bär och frukter, som torkats, malts och berikats med C-vitaminer.

Fråga efter Ekströms osötade om du inte skulle hitta paketen i din butik.

Ekströms osötade innehåller kolhydrater och bör därför räknas in i din totala kolhydratkonsumtion.

Exempel: 1 portion nyponsoppa motsvarar 1 fruktportion.

Läs innehållsdeklarationen på paketen.

EKSTRÖMS

VIKTIG INFORMATION TILL SVERIGES DIABETIKER!

De välkända Brunswick-sprutorna och kanylerna, som de flesta av landets diabetiker använder, byter nu namn till **Monoject**. Namnbytet sker succesivt på förpackningar, informationsmaterial etc. Produkter, storlekar och sortiment kommer att vara **exakt desamma** som tidigare. Det är alltså bara namnet som ändras!

Har ni frågor eller synpunkter på våra produkter så kontakta gärna Beiersdorf medical, tel 0300-17000. Be att få tala med Anita Henricson.

 BDF
medical
programm Box 10056, 43401 Kungälv

MONOJECT=BRUNSWICK

Nya produkter:

Osötade — men inte "fritt fram"

Fem nya osötade produkter lanseras under den närmaste tiden av Ekströms i Örebro. Det är Blåbärs-soppa, Nyponsoppa, Fruktsoppa, Drottningkräm och Jordgubbskräm, som alla är helt osötade.

Det betyder dock inte att det är fritt fram för diabetiker att äta hur mycket som helst. Samtliga produkter innehåller relativt mycket kolhydrater. Om man därför väljer någon av de här produkterna måste det ske som utbyte av andra kolhydrater. Tex motsvarar en serveringsportion Nyponsoppa en fruktportion.

Den som är osäker bör rådfråga sin dietist eller sjuksköterska hur tex kräm och mjölk skall få plats i kosten.

Medlemmar i Eskilstuna diabetesförening har fungerat som "smakpanel" under framtagningen av produkterna.

Priset i handeln kommer att ligga cirka tio procent högre än för motsvarande sötade produkter och produkterna skall finnas tillgängliga i de större livsmedelsbutikerna från halvårsskiftet.

Sorbitolreklam vilseledande?

Nu blir marknadsföringen av sorbitolhaltiga produkter föremål för konsumentombudsmannens (KO) granskning. I en anmälan till KO ifrågasätter några sjukvårdare från Skellefteå om inte marknadsföringen av sorbitolhaltiga produkter är exempel på vilseledande reklam.

I anmälan hänvisar man till att sorbitolet har en ogynnsam effekt på blodsockernivån. Sorbitolet orsakar också irriterande biverkningar i mag-tarmkanalen.

Med hänsyn till detta måste sorbitolhaltiga produkter anses olämpliga för diabetiker anser anmälarna.

En vara som lanseras som sockerfri vänder sig naturligtvis till den konsumentgrupp som behöver sockerfria produkter och detta är framförallt diabetikerna.

Att en vara i förpackningen är "sockerfri" kan inte fria från ansvar för dess olämplighet om den strax efter intaget omvandlas till socker. Här bör man se till ämnets effekt efter intaget och inte dess kemiska formel, heter det i skrivelsen till KO.

Anmälan är undertecknad av dietist Solweig Eriksson, överläkare Bert Isaksson samt sjuksköterskorna Barbro Broman, Annika Hallin och Eva Liljenvall och distriktsläkarna Per-Gunnar Jonsson och F Landmark.

Nytt från
1 juli 1981

15-kort och frikort för sjukvård och medicin

Från och med den 1 juli ska du se till att du får ett 15-kort för sjukvård och medicin. Kortet får du när du betalar patientavgift för sjukvård eller köper medicin på recept för mer än 20 kronor.

Det stämplas vid varje vårdbesök eller medicinköp. Du får en hel stämpel för läkarvård och medicinköp och en halv stämpel för sjukgymnastik och telefonrådgivning.

När 15-kortet har 15 hela stämplatser får du ett frikort. Det ger dig rätt till fri sjukvård och medicin under den tid som återstår av ett år räknat från den första stämpln på 15-kortet.

I broschyren "15-kort och frikort" kan du läsa om vilka regler som gäller.

Broschyren finns på vårdmottagningar, apotek och försäkringskassor.

FÖRSÄKRINGSKASSAN

*Diabetesförbundet
i remissvar*

Inför begreppet hjärndöd

Ändra dödsbegreppet och inför hjärndöd istället för nuvarande hjärtdöd. Det anser Svenska Diabetesförbundet i sitt remissvar på utredningen om sjukvård i livets slutskede och dess delbetänkande Transplantationskirurgiska frågor.

Därmed går Diabetesförbundet emot utredningen som föreslår att begreppet hjärtdöd skall behållas. Diabetesförbundet finner det rimligt att begreppet hjärndöd istället användes, eftersom man numer helt säkert kan konstatera hjärndöd.

Förbundet vill dock att ett ändrat dödsbegrepp inte får införas förrän en utvärdering av reaktionen hos tex etiska och religiösa grupper skett.

Svenska Diabetesförbundet delar därmed många av remissinstansernas synpunkter. Socialstyrelsen t. ex. vill också ändra dödsbegreppet och införa hjärndöd.

Diabeteskurs för barn- sjuksköterskor och dietister

Nu startar Svenska Diabetesförbundet ytterligare en kurs för sjukvårdspersonal. Den här gången vänder vi oss till barnsjuksköterskor och "barndietister".

Kursen kommer att bli på tre dagar och vi förlägger den till Linköping eftersom vi får hjälp av det i diabetes-sammanhang kända "linköpingsgänget" med professor Yngve Larsson i spetsen.

Bakgrunden till att Diabetesförbundet nu startar ytterligare en utbildning för sjukvårdspersonal är att det finns ett stort behov av vidareutbildning i diabetes för den aktuella gruppen.

Vi ser också helst att både sköterska och dietist från samma klinik kommer. Detta för att betona vikten av vårdlagsfunktionen.

Som en förutsättning för att arrangemanget skall bli av är dock att förbundet kan få kursen sanktionerad av Landstingsförbundet. Och få med den i deras kurskatalog "Externa kursgivare".

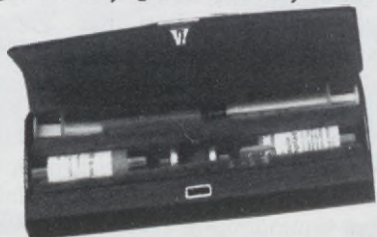
*Svenska Diabetesförbundet –
diabetikernas intresseorganisation
Tel. 08/23 66 25*

Äntligen

har problemet fått en bra och
billig lösning

DiabetikEtui

På jobbet, konferensen, utflykten, i båten, i bilen,
långfärden, på festen, i skolan, på kursen, på resan,...

54:-
beställ idag

Etuiet är av "glasögonfodralmodell", med slagtålig konstruktion i snygg och diskret design i imiterat läder.

Inredningen är specialgjord av formad och klädd cellplast för att rymma : 2 st sprutor, passar alla fabrikat i storlek upp till 2 ml och 2 st inculinflaskor med 10 ml storlek(både Leo och Novo går bra).

Det nätta fodralet med måtten 155x70x35 mm får lätt plats i handväskan, rockfickan, attachéväsken, nescesären, skolväsken, kavajfickan...

Jag beställer ___ st diabetiketui á 54 :-, porto och postförskottsavg. tillkommer. var god texta

namn _____

adress _____

postadress _____

Sänd kupongen till: **MARKETING PROJEKT box 2037 291 02 KRISTIANSTAD**

Eftersom vi inte har någon klar uppfattning om efterfrågan, måste vi be Er att ha förståelse, att första leveransen kan ta slut. Men var inte oroliga, i så fall kommer snart nya.

Adressering med data

Från och med Diabetes nr 2/81 sker adresseringen av tidsskriften Diabetes med hjälp av data. Vi är medvetna om att en hel del fel kan uppstå under en inkörningsperiod men vi ber om överseende för detta.

Vi vill också vädja till de tidningsläsare som råkat ut

för felaktigheter att höra av sig till Diabetesförbundet snarast så skall vi försöka ställa allt till rätta igen.

Det är bäst om Du skriver. Adressen är Svenska Diabetesförbundet, Medlemsregistret, Box 266, 101 23 Stockholm.

Anslag till diabetesforskning

Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets Forskningsfond ställer härmed ett belopp om 800.000 kr till förfogande för forskning över diabetes mellitus. Därutöver anslås 30.000 kr för kongress- och studieresor. Utdelning av samtliga medel sker under hösten 1981.

Ansökan om forskningsanslag skall göras på fastställt formulär som rekvideras från Svenska Diabetesförbundet, Box 266, 101 23 Stockholm.

För såväl forsknings- som reseanslag gäller att fullständiga ansökningshandlingar skall vara inlämnade till Diabetesförbundets kansli, eller vara poststämplade, *senast den 15 september 1981*. Ansökans närmare utformning, antalet exemplar etc. framgår av formuläret.

Inkomna ansökningar remitteras till Svenska Diabetesförbundets läkarråd för bedömning.

Närmare upplysningar erhålles av överläkare Jan Östman, tel 08/746 1000, ankn. 4013, eller docent Claes Hellerström 018/15 20 00 ankn. 1329.

Stiftelsen Svenska Diabetesförbundets Forskningsfond

Styrelsen

1980 års verksamhet:

Fria listan jättefråga Besvärande inflation

Vi har inte hunnit med allt som vi ville hinna med, men en hel del blev det. Ungefär så upplever vi själva situationen när vi ser tillbaka på Svenska Diabetesförbundets verksamhet under 1980. Många utifrån aktualiserade frågeställningar har påverkat möjligheterna att genomföra ambitionerna. Text regeringens förslag till "Utbyggt skydd mot höga vård- och läkemedelskostnader". Rubriken ger intryck av något positivt men för diabetikerna gällde det kampen för att få behålla de fria medicinerna. En kamp som kostade oss mycket arbete men som till slut kunde föras i hamn med ett positivt resultat.

Ett intryck som vi gärna vill återge är av den kampvilja som företrädare för lokal- och länsföreningarna visade. Otaliga blev de brev som avsändes och uppvaktningar som genomfördes. Ett imponerande resultat helt enkelt.

Mycket av vårens arbete präglades av förarbete inför riksstämman i maj. En stämma, vars genomförande ända in i det sista var osäkert beroende på arbetsmarknadskonflikten. Stämman hade att ta ställning till bl a nya stadgar samt beslutade också att anta förslaget vilket innebär att det framöver är tre år mellan riksstämmorna samt att ombuden från lokalföreningarna sattes till 250. Ett ombud får inte heller i fortsättningen ha mer än en fullmakt.

22 MOTIONER

Till riksstämman hade inkommit 22 motioner varav stämman beslöt att bifalla nio.

Utöver nya förbundsstadgar har också under året fattats beslut om nya stadgar för forskningsfonden och hjälpfonden. Dessa fonder är numera egna stiftelser. Styrelse för forskningsfonden är samma personer som utgör styrelse för Diabetesförbundet samt styrelse för hjälpfonden är samma personer som utgör Diabetesförbundets arbetsutskott.

Till årets glädjeämnen hör utan tvekan det stora inflödet av pengar till forskningsfonden. Trots förhöjd utdelning, totalt 695.000:- inklusive resestipendium, har fonden växt kraftigt. Jämfört med fö-

regående år har intäkterna ökat med inte mindre än 555.000:–. En imponerande siffra.

Forskningsfondens ändrade stadgar innebär också, att utöver stödet til den rent vetenskapliga forskningen, skall fonden verka för utbildning av personal inom vårdsektorn, främja utarbetandet av nya undersöknings- och behandlingsmetoder samt verka för ökad upplysning kring diabetes.

Vad gäller hjälpfondens verksamhet har 7000:– utdelats. 13 ansökningar har under året inkommit varav åtta bifallits medan fem avslagits.

BESVÄRANDE INFLATION

På tal om ekonomi kan vi tyvärr konstatera att inflationen, som de senaste åren blivit besvärande stor, kraftigt påverkat Diabetesförbundets ekonomi. Trots detta har förbundsstyrelsen lyckats reducera driftsunderskottet från 1979 med närmare 50.000:–. Detta har varit möjligt på grund av att det statliga organisationsstödet ökat med 110.000:– samt att inkomna gåvor ökat med 134.000:–.

Underskottet för barn- och ungdomsverksamheten har reducerats från 236.000:– till 220.000:– medan kostnaderna för tidskriften Diabetes ökat med ca 100.000:–. Det sistnämnda ett bevis för hur hårt inflationen slår.

Förbundets hyreskostnader har stigit med 53.000:–.

När det gäller olika verksamhetsinslag kan nämnas att 77 barn deltog i sommargårdsverksamheten medan 50 deltog i seglarlägret. På tal om ungdomsverksamhet må

omtalas det pågående arbetet med "Projekt ungdom". Ett projekt som vi tror kommer att få stor betydelse för den framtida ungdomsverksamheten och som också ett 40-tal lokalföreningar förklarat sig villiga stödja ekonomiskt. De första finansieringsproblemen löstes dock via en överenskommelse med försäkringsbolaget Folksam som är beredda att stödja projektet. Målet för "Projekt ungdom" är att ta fram ett underlag för ungdomar om ungdomars villkor.

NIONDE SJKSKÖTERSKEKURSEN

Årets sjuksköterskekurs var den nionde i rad. Av 180 sökande kunde 40 tagas emot. På fotvårdarkursen deltog också 40 st. Av erfarenhet vet vi att en del av de som deltog i de här utbildningarna om några år inte längre sysslar med diabetesvård. Detta är tråkigt men får inte förringa värdet av kurserna. Via olika former av kursverksamhet kan vi helt säkert påverka kvalitén på diabetesvården.

Men det är inte bara sjukvårdspersonal som behöver utbildas. Även vårdkonsumenterna, dvs diabetikerna, behöver öka sina kunskaper. Därför är lokal- och länsföreningarnas satsningar på såväl studiecirklar som veckoslutskurser av ett enormt värde. För att bistå våra lokala organisationer har förbundet under året arrangerat en veckoslutskurs för studieorganisatörer.

FLER GÄSTNÄTTER

Under 1979 sjönk antalet gästnätter på Nordanede. Även om upp-

gången 1980 är liten är det ändå en glädje att se att den negativa trenden brutits. 1980 har antalet gästnätter uppgått till 2 100.

Tidningen Diabetes har under året utkommit med 6 nummer och med en upplaga på 30.000 ex per nummer.

Förbundsnytt, internskrift för alla förtroendevalda, har utkommit med sju nummer och med en upplaga på 800 per nummer.

Det är således en ganska imponerande skriftutgivning som Diabetesförbundet har.

STOR UPPMÄRKSAMHET

1980 års Diabetesdag ägnades åt vårdbidraget. Vi kräver att alla föräldrar till barn under 16 år med diabetes skall få vårdbidrag. Frågan är överlämnad för utredning till Anhörigvårdskommittén. Förslag från kommittén väntas under 1981.

Diabetesdagen, fjärde söndagen i oktober, är ju den årliga dag då Diabetesförbundet för fram en speciell fråga till allmän debatt. Runt om i landet arrangeras det möten, det skrivs artiklar och det genomförs uppvaktningar. Allt i syfte att föra fram sakargument. 1980 års Diabetesdag blev mycket uppmärksammas av massmedia.

En annan glädjande sak som hänt under året är det utökade nordiska samarbetet. Det finns mycket av den erfarenhet som gjorts i grannländerna som vi har glädje att få ta del av. Och vi hoppas naturligtvis också kunna dela med oss av vår erfarenhet. Under året har två nordiska samarbetsmöten genomförts. Ett i februari i

Stockholm samt ett i Tammerfors i augusti.

En nyhet för året är det kollektivavtal för all anställd personal som införts. Detta avtal, som reglerar de allmänna anställningsvillkoren, berör såväl personal anställd på förbundet som personal anställd hos lokal- och länsföreningarna. Undantaget är personal vid Borås Diabetesförening.

1 200 NYA MEDLEMMAR

Under året har 1 226 medlemmar tillkommit. Denna medlemsökning är dubbelt så stor som den som ägde rum 1979. Antalet lokalföreningar har ökat med tre och är nu uppe i 87 sammanlagt.

1980 har som verksamhetsår varit aktivt. Arbetet under och före riksstämman bidrog till detta. Men även i övrigt har arbetet, såväl lokalt som centralt, utvecklats och förstärkts.

Styrelsen vill uttala ett tack till alla som stött Diabetesförbundet i dess arbete. Ett särskilt tack vill styrelsen rikta till Diabetesförbundets personal, såväl på kansli som på gårdarna, för ett såväl engagerat som väl utfört arbete.

STIG ANDERSSON
Förbundsordförande

ARNE RINGBLOM
Förbundskassör

Balansräkning

	1980-12-31		1979-12-31	
	kr		tkr	
Tillgångar				
<i>Omsättningstillgångar</i>				
Likvida medel.....	251.651:21		284	
Kundfordringar.....	75.186:75		57	
Utlägg lotteriet	0		117	
Interim.....	114.949:24		11	
Fordran Länsarbetsnämnden	55.886:80		9	
Övriga fordringar	0		17	
Lager papper m m.....	<u>34.370:—</u>	532.044:—	<u>30</u>	525
<i>Anläggningstillgångar</i>				
Aktier*.....	205.291:32		421	
Reverslån	200.000:—		0	
Kontorsinventarier	94.268:60		100	
Inventarier Bocksjö	33.630:37		31	
Inventarier Nordanede	20.816:04		23	
Fastighet Bocksjö	99.510:70		88	
Fastighet Nordanede	<u>13.882:30</u>	667.399:33	<u>—</u>	677
	Kronor	1.199.443:33	Tkr	1.202
Skulder och eget kapital				
<i>Kortfristiga skulder</i>				
Leverantörer.....	132.393:10		167	
Förutbetalda medlemsavgifter.....	4.753:—		0	
RFV reserv	35.606:—		24	
Interim.....	0		10	
Källskatt.....	47.121:—		38	
Felgireringar	1.170:50		0	
Reserverade medel	65.000:—		62	
Avräkning Linders Minnesfond	5.396:04		1	
Avräkning Forskningsfonden	<u>90.338:14</u>	381.777:78	<u>1</u>	303
<i>Fonder</i>				
Hjälpfonden.....	161.482:57		156	
Pensionsfond.....	<u>50.000:—</u>	211.482:57	<u>50</u>	206
<i>Kapital</i>				
Kapital 800101/790101	692.938:08		786	
Underskott	—86.755:10		—133	
Bokslutsdisposition.....	0	606.182:98	40	693
	Kronor	1.199.443:33	Tkr	1.202

*Aktieportföljens deklarationsvärde 283.240:—

Resultaträkning

	1980 kr	1979 tkr
Verksamhetens intäkter		
Anslag	690.000:—	580
Medlemsavgifter	385.924:—	379
Diverse försäljningsartiklar	14.399:—	14
Bocksjö	262.519:—	236
Nordanede	268.930:—	234
Sjösportläger	156.740:—	160
Kursavgift	140.300:—	90
Tidskriften Diabetes	410.856:69	369
Kostnadsersättning Diabetes	100.000:—	60
Kostnadsersättning Fo.fonden	40.000:—	0
Kostnadsersättning Hjälpfonden	1.400:—	0
Lotteriet	60.408:19	43
Gåvor	332.029:97	198
Övriga intäkter	<u>15.715:—</u>	<u>80</u>
	2.879.221:85	2.443

Verksamhetens kostnader

Diverse försäljningsartiklar	2.451:—	16
Bocksjö	410.631:43	440
Nordanede	307.313:78	271
Sjösportläger	228.175:—	192
Sjuksköterskekurs m m	167.152:45	132
Tidskriften Diabetes	606.458:50	460
Löner kansliet inkl soc.avg.	616.719:20	621
Resor och traktamenten	49.765:16	141
Styrelse, AU och kommittéer	171.363:72	50
Riksstämman	66.922:70	0
Lunchsubventioner	7.110:—	19
Övriga personalkostnader	6.656:35	0
Lokalkostnader	111.183:—	58
Kontorskostnader	88.172:44	63
Reparation och underhåll	11.641:85	3
Bokföring	6.694:80	6
Telefon, porto och transporter	51.420:72	40
Representation	2.829:45	6
	trpt 2.912.661:55	2.518
	2.879.221:85	2.443

	1980		1979
	kr		tkr
	trpt 2.912.661:55	2.879.221:85	2.518 2.443
Försäkringar	14.569:—		16
Revision	17.284:—		15
Årsavgifter + div. kostnader	<u>55.401:06</u>	2.999.915:61	<u>28</u> 2.577
Verksamhetsresultat före avskrivning ..		—120.693:76	—134
Avskrivningar	29.000:—	<u>— 29.000:—</u>	<u>— 57</u>
Verksamhetsresultat före			
finansiella poster		—149.693:76	—191
Utdelningar och räntor	65.705:54		60
Förvaltningskostnader	<u>2.766:88</u>	<u>62.938:66</u>	<u>2</u> 58
Resultat före bokslutsdisp.		— 86.755:10	—133
Upplösning av pensionsfond	—		<u>40</u>
Årets resultat		<u>— 86.755:10</u>	<u>— 93</u>

Den som vill ta del av den kompletta verksamhetsberättelsen och det fullständiga bokslutet kan vända sig till förbundskansliet, tel 08/23 66 25 så skickar vi det omgående.

Semester på Nordanede

Diabetesgården i Nordanede är i år som vanligt öppen för diabetiker och deras anhöriga under hela sommaren. I augusti och september finns fortfarande rum lediga.

Priset är nu 90:–/dygn för diabetiker, 135:–/dygn för icke-diabetiker. Barn under 15 år betalar halva priset. Priset omfattar hel-pension och det är där Nordanede erbjuder Dig mer – för i priset ingår alla mål – alltså får Du ingen extra kostnad för mellanmål. Ankomst- och avresedag räknas som en.

Diabetesgården ligger i en mycket naturskön trakt i Medelpad.

Järnvägsstationen heter Fränsta. Väljer Du att åka tåg till Diabetesgården och meddelar oss Din ankomsttid, ombesörjer vi transport till gården.

Kanske vill Du veta mer om Diabetesgården, trakten och sommarens program från Medelpads turistförening innan Du bestämmer Dig?

Kryssa då för det alternativet på kupongen, så sänder vi Dig en beskrivning.

Vill Du beställa plats, gör Du det enklast genom att sända in kupongen. *Men vänta inte länge – Gården brukar snabbt bli fullbokad.*

Svenska Diabetesförbundet • Box 266 • 101 23 STOCKHOLM

Undertecknad beställer härmed plats på Diabetesgården för

personer (varav barn under 15 år)

fr o m den t o m den

Ja, vill gärna veta mer om Diabetesgården, trakten och sommarens program från Medelpads turistförening

(Texta eller skriv på maskin)

Namn

Adress

Postnr Postadress

tel / arbetet /

Stickor och ...

Forts fr sid 5

helt okänt begrepp för Inger förstod hon ganska tidigt var det var fråga om.

– När trafikljusen och neonskyltarna började "bli dimmiga", förstod jag vad det handlade om, säger Inger.

Inger upptäckte sin diabetes den 20 februari. Det var en fredag. Hennes blodsocker låg på 13 mmol/l (millimol/liter) och hon hade socker i urinen.

På Kungälv's lasarett arbetar dr Martin Fahlén. Han är specialintresserad av diabetes.

– Först träffade jag en annan läkare, säger Inger, men snart kom Martin Fahlén. Jag förklarade min situation och snart var vi överens om att jag skulle få vara hemma under helgen. Men jag skulle själv kontrollera mitt blodsocker noga.

Fredagen blev en intensiv dag för Inger Johnsson. Hon fick information om sjukdomen, hon fick se på bildband och lära sig ta sprutan. Första sprutan gav dock syster henne.

Under helgen stod Inger i tät telefonkontakt med Martin Fahlén.

– Han ringde och kollade flera gånger, säger Inger.

På måndag besökte hon dietist och har sedan gjort några läkarbesök.

Ingers diabetes ligger nu stabilt och hon står på en låg insulindos.

Hela familjen Johnsson har lagt om kosten.

– Det blir mera kokt mat nu och så mer grönsaker förstås, säger Inger. Men några radikala förändringar har vi inte behövt göra.

Om det nu är möjligt att se positivt

på en kronisk sjukdom så gör Inger det.

– Jag har haft tur säger hon. Jag har träffat en intresserad och bra läkare. Jag har väldigt fin kontakt med Martin Fahlén och får jag problem kan jag ringa hem till honom.

Men utan blodsockerstickorna hade det aldrig gått.

– Stickorna är en väldig trygghet, säger Inger. Med dom får man reda på hur man mår!

Inger Johnsson är en positiv människa som gärna berättar om sin diabetes och hur hon kontrollerar den.

– Jag känner mig inte sjuk, säger hon. Jag är nog inte diabetiker... LARSERIK JOHANSSON

... men 2 ml ...

Forts fr sid 9

– Det är helt klart att det sker en förskjutning i försäljningen från 2 ml till 1 ml sprutor, säger produktchef Roger Holmgren, på Beiersdorf AB.

Allt fler diabetiker går alltså över från 2 ml till 1 ml, beroende dels på att man mer och mer går in för att dela upp insulinet i minst två doser och dessutom har man nu börjat sänka insulindosen för allt fler som stått på för hög dos.

Ytterligare ett starkt skäl till att spruttillverkarna inte tar fram en 2 ml spruta är också att man i allt fler länder nu går över till ett "starkare" insulin än det vi har i Sverige. Här används insulin med en koncentration om 40 IE/ml (internationella enheter/ml) medan man bl a i USA och England börjar använda 100 IE insulin. Detta minskar behovet av 2 ml sprutor ytterligare.

Bocksjö...

Forts fr sid 11

styrelsens egen utredning nu kräver underhållsinvesteringar av storleksordningen 400.000 - 700.000 kronor. Innebörden av detta är att förbundets ekonomi under senaste 3-årsperiod urholkats med minst 630.000 kronor, vartill kommer inflationens härjningar, som minskat köpkraften i förbundets kontanta tillgångar med i runda tal en tredjedel.

FELBEDÖMNING

För att råda bot på detta vill nu styrelsen sälja Bocksjö i tron att på så sätt få medel att hålla ungdomsverksamheten i gång i samma utsträckning som tidigare. Detta är en felbedömning av stora mått. I den ekonomiska kris Sverige befinner sig i nuläget kommer vi att tvingas leva med hög inflation under större delen av 80-talet. Byter styrelsen Bocksjö mot 800.000 kronor urholkas köpkraften i det beloppet så snabbt att det redan efter 3 à 4 år kommer att vara en dålig finansieringskälla för ungdomsverksamheten. Därtill måste klart utsägas att i dagens ränteläge (det högsta vi någonsin haft) säljer endast den som måste; den som inte har något val. Detta för att köpare i ett högt ränteläge och en situation, då kreditmarknaden inte fungerar, endast betalar underpriser. I ett normalare läge är Bocksjös saluvärde väsentligt högre än det som är möjligt att få ut i dag.

Hur kan då förbundet komma ur den situation, som förbundet hamnat i. Svaret härpå är att vårda

Bocksjö och förvalta denna tillgång på ett rimligt sätt. Då behöver Bocksjö aldrig mer bli en belastning för förbundet. Det kan ha sina svårigheter att fjärrstyra Bocksjö från Stockholm, något som starkt talar för de förslag i ärendet som länsföreningen i R-län gjort. En lokal skötsel i kombination med uthyrning, då förbundet inte nyttjar anläggningen, bör lätt få Bocksjö att ekonomiskt gå ihop. Måtte den vägen beträdas. Bocksjö är för diabetikerna och förbundet en alltför värdefull tillgång för att slumpas bort. Sker det kan förbundet aldrig få något likvärdigt och reparera ett dyligt misstag.

Att vi idag äger Bocksjö är resultatet av många ideella insatser och några donatorers välvilja. Vad som nu diskuteras vore en stor orätt också mot alla dessa och förbundet som sådant.

LENNART DAHLSTRÖM
Fd kassaförvaltare

Förbundsordföranden Stig Andersson och förbundets nuvarande kassör Arne Ringblom svarar i ett gemensamt inlägg på sidan 3.

Brevvänner

JAG ÄR EN TJEJ på 16 år med diabetes som skulle vilja brevväxla med killar och tjejer. Er ålder spelar ingen roll. Mina intressen är många: bio, dans, min moppe, disco, motorcyklar, m.m. Min idol är John Travolta. Foto inget tvång. Fatta pennan och skriv till:

Eva Strand
Solleftegatan 15
162 29 VÄLLINGBY

Gunn Bågling ...

Forts fr sid 13

och driva ända upp i Försäkringsöverdomstolen.

Det är svårt att säga hur Försäkringsöverdomstolens utslag i fallet Gunn Bågling skall tolkas. Från domstolen sida ger man ingen ledtråd. Man råder i stället alla som anser sig ha rätt till föräldrappening att överklaga ända upp till Försäkringsöverdomstolen om försäkringskassan säger nej till ersättning.

Men man får ha tålamod och inte vara i behov av pengarna. Det tar minst två år innan målet slutligen är avgjort.

LARSERIK JOHANSSON

Fotnot: "Fallet Gunn Bågling" är Försäkringsöverdomstolens dom i mål nr 875/80:8.

Investeringar ...

Forts fr sid 3

Räknar man om inköpspris och nedlagt belopp på utförda investeringar och förbättringar i 1980 års prisläge, dvs hänsyn har tagits till inflationen, får vi fram ett belopp på ca 1.560.000:—.

Vad är då Bocksjö värt idag? Det nyligen översända taxeringsvärdet upptar ett belopp på 654.000. Detta skall utgöra 75% av marknadsvärdet 1979. Bocksjö skulle alltså enligt taxeringsnämndens beräkningar vara värt 872.000 kr.

Taxeringsnämndens beräkningar vitsordas av en 1981 utförd bankvärdering där anläggningens värde satts till 925.000:—.

600.000 KR I FÖRLUST

Vi kan alltså av ovanstående dra slutsatsen att under perioden 1971 – 1981 har följande utveckling ägt rum:

Investerat kapital i 1980 års prisläge ca 1.500.000 kr.

Beräknat värde idag ca 900.000 kr.

Teoretisk förlust ca 600.000 kr. Vad som händer den ekonomiska utvecklingen under 1980-talet vet vi naturligtvis inget om. Men troligtvis har Dahlström rätt när han anför att med anledning av den ekonomiska kris Sverige befinner sig i kommer vi att tvingas att under en följd av år leva med en hög inflation. Det traditionella ekonomiska talesättet är att i tider med en besvärande inflation skall man placera sina tillgångar i fasta värden tex fastigheter. Resonemang- et är säkert riktigt i princip men att döma av siffrorna under 1970-talet är detta inte översättbart på utvecklingen för Bocksjöanläggningen. I stort är anläggningens inköpsvärde 1971 detsamma som anläggningens beräknade saluvärde idag. Detta trots att anläggningen 1974 kompletterades med föreståndarbostad och en sjätte barack.

BARACKERNA NEDSLITNA

Fem av de sex bostadsbarackerna är inte värmeisolerade. Således endast avsedda för sommarbruk. Dessutom är barackerna nedslitna. Att åtgärda detta kostar ca 500.000 – 700.000:—. Får vi samma utveckling under 1980-talet som under 1970-talet så är en sådan penninginvestering förlorad.

Forts på nästa sida

Forts fr föreg. sida

INFLATIONEN OROAR

Låt oss först säga att den ekonomiska utvecklingen starkt oroar oss. Huvudproblemet för oss är den höga inflationen. Hade vi haft samma inflationstakt perioden 1978-80, som var under första delen och mitten av 1970-talet, då hade förbundet inte haft något resultatunderskott. Vad avser investeringarna på Bocksjö så borde huvuddelen av dessa åtgärder vidtagits redan för 4-6 år sedan för att inte dagens situation skulle uppkomma.

Men låt oss stanna till ett ögonblick och mera kritiskt granska om ett resultatunderskott kortsiktigt kan användas som en mätare på om förbundet och dess medlemmar står starkt rustade att möta framtiden.

Låt oss anta att vi accepterar Dahlströms resonemang. Som en följd av detta skulle vi under 1980 inte ha brytt oss om att slåss för att diabetikerna skulle få behålla den "fria listan". Utan tvekan kostade den bevakningen Svenska Diabetesförbundet ett antal tusentals kronor. Men vi lever i den övertygelse att kampen för den "fria listan" gagnade diabetikerna.

Ska vi skära ner på forskningen för att få ett bättre resultat idag? Men huragnar detta diabetikerna i morgon?

Ska vi avstå från att kämpa för att vårdbidrag skall utgå för alla juvenila diabetiker?

Ska vi lägga ned sjuksköterskekursen?

Listan kan göras lång. Men hela tiden måste vi fråga oss: Hur på-

verkar detta diabetikernas situation idag och i morgon?

Är det till glädje för alla dem som ska möta dagens och morgondagens problem?

Man kan inte göra som Dahlström gör. Att påstå att några års driftunderskott påverkar förbundets kraft som intresseorganisation. En sådan fråga måste bedömas i ett längre tidsperspektiv. Att påstå något annat är att medvetet snedvrída debatten.

Förbundsstyrelsen har (med hänvisning till utvecklingen under 1970-talet) i sitt beslut konstaterat att investeringar på Bocksjö inte är ekonomiskt försvarbara. Allt talar för att det är rena förlusten för förbundet. Mot den bakgrunden är det riktigt att avyttra fastigheten.

Skall Bocksjöanläggningen behållas kommer förbundets ekonomi att succesivt urholkas.

Förbundsstyrelsen kan inte ta på sitt ansvar att en fastighet skall få påverka Diabetesförbundets styrka att som intresseorganisation kämpa för diabetikernas sak.

Det finns så många stora frågor framöver. Enligt en undersökning utförd av Statistiska Centralbyrån (SCB) upplever 3 diabetiker av 10 stor oro för sin hälsa. Fler diabetiker än icke diabetiker är arbetslösa och förtidspensionerade.

Låt oss som organisation kämpa för att rätta till dessa saker.

STIG ANDERSSON

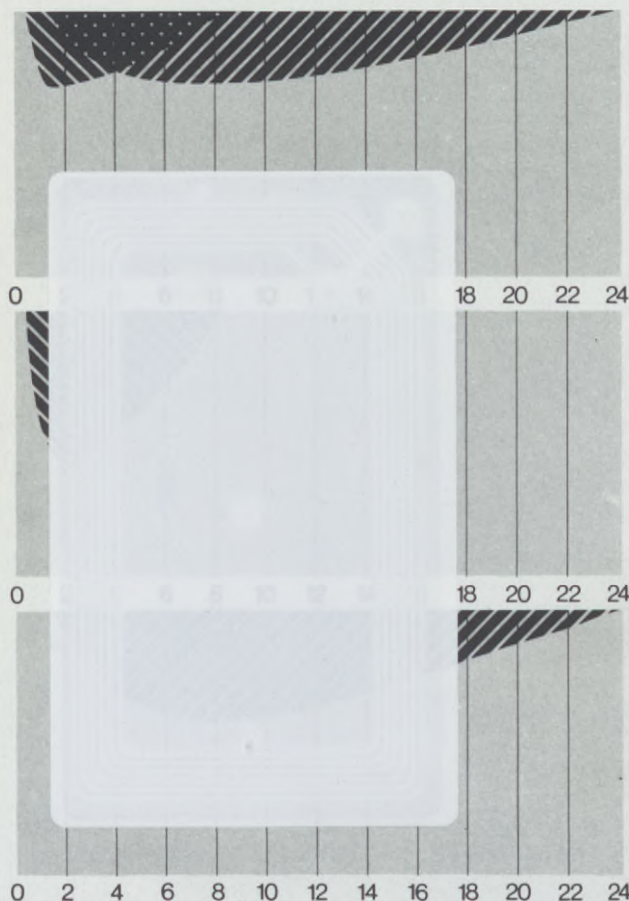
Förbundsordförande

ARNE RINGBLOM

Förbundskassör

INSULIN MIXTARD® LEO®

Det enda insulinet med möjligheten att ge högrenat snabb- och medellångtverkande svininsulin som en injektion.

INSULIN MIXTARD® LEO®

Blandning av 30% Insulin Neutral Leo och 70% Insulin Retard NPH Leo (servicepreparat). Effekt från 1/2 timme upp till 24 timmar med maximal effekt mellan 4—8 timmar.

INSULIN NEUTRAL® LEO®

Klar upplösning.
Effekt från 1/2 timme till 8 timmar. Med maximal effekt 1—3 timmar.

INSULIN RETARD® NPH LEO®

Suspension av mikrokristalliniskt protamininsulin.
Effekt från 1 1/2 timme upp till 24 timmar. Med maximal effekt mellan 4—12 timmar.

Nordisk Insulinlaboratorium

Ombud: AB Leo - Fack - 251 00 Helsingborg - Tel. (042) 12 06 00

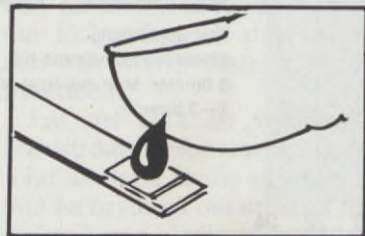
Om adressaten flyttat v. g. returnera till
Diabetes, Box 266, 101 23 Stockholm.
Vi betalar portot.

Mät själv Ditt blodsocker med BM-Test® Glycemie 1-44

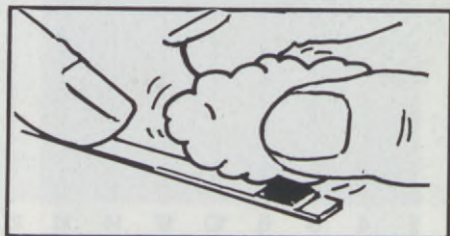
Kan erhållas kostnadsfritt
på hjälpmedelskort fr. o. m. 1/9/81

BM-Test® Glycemie 1-44 är en enkel och säker testremsa för att
snabbt mäta blodsockret.

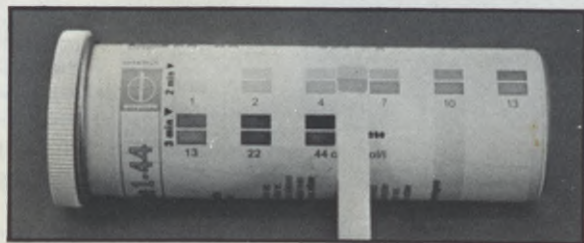
Gör så här:

1. Tillsätt en droppe blod
på testremsan.

2. Torka av bloddroppen
efter 1 minut.

3. Jämför färgen på testremsan med färgfälten på
etiketten efter ytterligare 1 minut.

Genom att mäta blodsockret får Du t ex snabbt reda på om det
är en verklig insulinkänning Du har, Du kan direkt se hur olika
sorters kost påverkar blodsockret o s v.

mannheim

Boehringer Mannheim Scandinavia AB · Box 147 · 161 26 BROMMA

